

Diagnoza popytu na pracę w województwie zachodniopomorskim

Raport Końcowy Skrócony

Katowice, sierpień 2012

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

Wykonawca:

 Collect Consulting

ul. Rolna 14, 40-555 Katowice

Spis treści

Streszczenie	4
1. Wprowadzenie.....	11
2. Metodyka badania	13
3. Diagnoza popytu na pracę w województwie zachodniopomorskim	15
3.1. Podmioty, zgłaszające potrzebę zatrudnienia.....	15
3.1.1. Branża i rodzaj działalności	15
3.1.2. Lokalizacja	16
3.1.3. Obszar poszukiwania pracowników	18
3.2. Charakterystyka poszukiwanych pracowników	21
3.2.1. Struktura poszukiwanych zawodów i stanowisk	21
3.2.2. Zróżnicowanie terytorialne zapotrzebowania na zawody i stanowiska.....	23
3.2.3. Wymagania wobec pracowników.....	25
3.3. Charakterystyka wykorzystywanych przez pracodawców kanałów informacyjnych	26
4. Wnioski i rekomendacje	30
5. Bibliografia.....	37
6. Spis rysunków	39
7. Spis tabel.....	39

Streszczenie

Cel i zakres badania

Badanie pn. „Diagnoza popytu na pracę w województwie zachodniopomorskim” miało na celu określenie wielkości i rodzaju popytu na pracę w województwie zachodniopomorskim poprzez systematyczne gromadzenie i analizowanie ogłoszeń o wolnych miejscach pracy.

Niniejszy raport prezentuje wyniki analizy ilościowej treści ofert pracy dostępnych w województwie w okresach:

- od 07 maja do 20 maja 2012 r.,
- od 11 czerwca do 24 czerwca 2012 r.,
- od 09 lipca do 22 lipca 2012 r.

Metodyka badania

Gromadzone oraz analizowane były wszystkie ogłoszenia o wolnych miejscach pracy publikowane we wskazanych okresach w następujących źródłach:

- Centralna Baza Ofert Pracy (oferty pracy publikowane w powiatowych urzędach pracy),
- agencje zatrudnienia,
- ogłoszenia publikowane przez JST i BIP Prezesa Rady Ministrów,
- prasa regionalna: Kurier Szczeciński, Głos Koszaliński, Głos Szczeciński, Gazeta Wyborcza – dodatek „Praca”,
- akademickie biura karier uczelni wyższych województwa zachodniopomorskiego – strony internetowe biur Uniwersytetu Szczecińskiego, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Politechniki Koszalińskiej,
- internetowe portale pośrednictwa pracy: <http://praca.wp.pl>, <http://gazetapraca.pl>, <http://www.pracuj.pl/>, <http://www.carrerjet.pl>.

Podmioty zgłaszające potrzebę zatrudnienia

Jedna trzecia wszystkich ogłoszeń o wolnych miejscach pracy pochodziła od pracodawców reprezentujących dwie branże: handlową (17,8%) oraz przetwórstwa przemysłowego (16,8%). Kolejną grupę podmiotów generujących najwięcej ogłoszeń o wolnych miejscach pracy stanowiły przedsiębiorstwa prowadzące działalność finansową i ubezpieczeniową (15,1%), informacyjno-komunikacyjną (9,4%) oraz związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (7,6%).

Stopień szczegółowości informacji prezentowanych w ofertach pracy pozwala tylko na ograniczone wnioskowanie w zakresie zróżnicowania przestrzennego ogłoszeniodawców. Daje się jednak zauważyć, że większość opublikowanych ogłoszeń pochodziła od przedsiębiorstw ulokowanych w dużych miastach: Koszalinie i Szczecinie, w następnej kolejności pracowników poszukiwały firmy ulokowane w powiatach: kołobrzeskim i gryfickim, natomiast do regionów o niskim udziale podmiotów poszukujących zatrudnienia należy zaliczyć powiaty: wałecki, pyrzycki, łobeski i sławieński.

Charakterystyka ogłoszeniodawców wskazuje na znaczne zróżnicowanie podmiotów poszukujących pracowników w poszczególnych powiatach województwa. Branże takie jak: handel i naprawy, przetwórstwo przemysłowe, zakwaterowanie i usługi gastronomiczne, działalność naukowa, profesjonalna i techniczna czy administracja publiczna stanowią obszary działalności, w których przedsiębiorstwa zgłaszające zapotrzebowanie na pracowników występowały na większości obszaru województwa. Odmienny charakter ma natomiast branża informacji i komunikacji, którą wśród ogółu ogłoszeniodawców reprezentowały niemal wyłącznie firmy ze Szczecina, powiatów kamieńskiego i szczecineckiego.

Na podstawie zgromadzonych ogłoszeń wskazać można powiaty, w których przedsiębiorstwa określonej branży stanowią dominujący udział wśród wszystkich podmiotów generujących nowe miejsca pracy. Taka sytuacja ma miejsce m.in.:

- w powiatach kołobrzeskim i gryfickim, gdzie przeważający udział wśród ogłoszeniodawców miały podmioty działające w obszarze zakwaterowania i usług gastronomicznych (stanowiąc odpowiednio 36,7% oraz 39,3% autorów opublikowanych w tych powiatach ogłoszeń),
- w powiecie białogardzkim (50% opublikowanych ofert pracy pochodziło od pracodawców z branży administracji publicznej),
- w powiatach choszczeńskim i pyrzyckim (odpowiednio 58,3% i 55,6% ogłoszeniodawców reprezentowało przetwórstwo przemysłowe),
- w powiecie stargardzkim (50% opublikowanych ogłoszeń umieszczonych zostało przez pracodawców z branży handlowej).

Przeważająca większość pracodawców poszukiwała osób do pracy w miejscu, w którym ulokowana jest siedziba firmy. Powiaty wykonywania pracy inne niż ten, w którym zlokalizowana jest siedziba firmy, wskazywali natomiast najczęściej pracodawcy z terenu Szczecina i powiatu myśliborskiego. Najczęściej wybieranymi przez te podmioty lokalizacjami były: Koszalin, Świnoujście, powiat gryficki oraz stargardzki.

Poszukiwani pracownicy

Około 45% zgłoszonych ofert o wolnych miejscach pracy skierowane było do dwóch grup zawodowych:

- specjalistów – w tym przede wszystkim: doradców finansowych, przedstawicieli medycznych, specjalistów ds. sprzedaży, pracowników stanowisk związanych ze specjalistyczną obsługą klienta, specjalistów do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz inżynierów,
- pracowników usług i sprzedawców – w tym: sprzedawców, kasjerów, doradców klienta i konsultantów, kucharzy, kelnerów, barmanów, robotników gospodarczych oraz osób pełniących usługi z zakresu kosmetyki, fryzjerstwa i wizażu.

Kolejne najczęściej poszukiwane grupy zawodowe obejmowały:

- techników i inny średni personel (około 16% ofert) – w tym najczęściej poszukiwani byli pracownicy do spraw biznesu i administracji, przede wszystkim przedstawiciele handlowi,
- robotników przemysłowych i rzemieślników (około 13%) – w tym:
 - robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń oraz pokrewnych, w pierwszej kolejności: spawaczy, ślusarzy, mechaników i blacharzy samochodowych,
 - robotników budowlanych – murarzy, stolarzy, dekarzy, hydraulików, monterów ociepleń budynków,
 - osób do prac wykończeniowych: tynkarskich, szpachlarskich, gipsiarskich,
 - stolarzy,
 - piekarzy i cukierników.

Struktura poszukiwanych zawodów wykazywała się znacznym zróżnicowaniem w poszczególnych powiatach. Oferty skierowane do przedstawicieli niemal wszystkich głównych grup zawodowych występowały w badanym okresie czasu w Szczecinie, Koszalinie Świnoujściu oraz powiatach: kamieńskim, drawskim, goleniowskim, gryfickim, kołobrzeskim, myśliborskim i świdwińskim. Zapotrzebowanie na ograniczoną liczbę grup zawodowych miało natomiast miejsce w powiatach: choszczeńskim, sławieńskim oraz pyrzyckim.

Analiza zgromadzonych ogłoszeń pozwala wyróżnić zarówno powiaty, w których wolne miejsca pracy dotyczą różnorodnych grup zawodowych, jak i powiaty, w których ma miejsce znaczna specjalizacja ofert:

- zapotrzebowanie na przedstawicieli różnorodnych grup zawodowych odnotowano w powiatach: goleniowskim, szczecineckim, białogardzkim, wałeckim, myśliborskim oraz Koszalinie,

- odwrotna sytuacja miała miejsce w powiatach: sławieńskim, koszalińskim, gryfińskim, kołobrzeskim i gryfickim, gdzie od 32,6% do nawet 40,8% wszystkich zgłoszonych w danym powiecie ofert skierowanych było wyłącznie do grupy pracowników usług i sprzedawców.

Okolo 43% ofert zawierało wymóg dotyczący poziomu wykształcenia poszukiwanych pracowników. Przed pracownikami z grupy specjalistów, jak również przedstawicielami władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników stosunkowo często stawiano wymóg wyższego wykształcenia. Od pracowników usług i sprzedawców najczęściej oczekiwano wykształcenia ogólnokształcącego lub zasadniczego zawodowego.

Do pozostałych oczekiwań najczęściej wskazywanych przez pracodawców należały:

- posiadanie doświadczenia zawodowego (26%),
- umiejętność obsługi programów komputerowych (20,7%),
- posiadanie prawa jazdy kat. B (17,6%),
- znajomość minimum jednego języka obcego (17,5%).

Kanały publikacji ogłoszeń

Zdecydowanie najczęściej wykorzystywanym kanałem publikacji ogłoszeń o wolnych miejscach pracy są portale internetowe, które dysponowały 58,0% wszystkich ofert opublikowanych w badanym okresie czasu. Okolo 21% ogłoszeń znajdowało się w zasobach powiatowych urzędów pracy oraz okolo 20% – prasie.

Daje się zauważyć istotne zróżnicowanie ofert, w zależności od źródła publikacji:

- za pośrednictwem portali internetowych pracowników poszukiwały najczęściej podmioty z sektorów:
 - działalność finansowa i ubezpieczeniowa,

-
- informacja i komunikacja,
 - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
 - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną,
 - górnictwo,
 - podmioty zajmujące się handlem i przetwórstwem przemysłowym.

Portale stanowiły w konsekwencji główne źródło ofert skierowanych do:

- specjalistów,
 - techników i średniego personelu administracyjnego,
 - przedstawicieli władz publicznych,
 - wyższych urzędników i kierowników;
- powiatowe urzędy pracy stanowiły podstawowy kanał dotarcia do potencjalnych pracowników dla podmiotów z branż takich jak:
 - opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
 - działalność usługowa,
 - rolnictwo, łowiectwo i rybactwo,
 - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Oferty publikowane za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy skierowane były najczęściej do grup zawodowych:

- pracowników przy pracach prostych,
- operatorów i monterów maszyn i urządzeń,
- pracowników do prac w rolnictwie, ogrodnictwie, leśnictwie i rybactwie;

- prasa wybierana była najczęściej przez pracodawców z branży związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz budownictwem. Oferty publikowane w prasie kierowane były najczęściej do pracowników przy pracach prostych, operatorów i monterów maszyn i urządzeń, robotników przemysłowych i rzemieślników;
- pozostałe kanały publikacji ogłoszeń, takie jak: agencje zatrudnienia, BIP Prezesa rady Ministrów czy akademickie biura karier odgrywały znikomą rolę w dystrybucji ogłoszeń.

1. Wprowadzenie

Badanie „Diagnoza popytu na pracę w województwie zachodniopomorskim” zostało zrealizowane przez firmę Collect Consulting S.A. na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie.

Celem badania była diagnoza popytu na pracę w województwie zachodniopomorskim poprzez systematyczne gromadzenie i analizowanie ogłoszeń o wolnych miejscach pracy.

Analizy ukierunkowane były na następujące problemy badawcze:

1. Jakie podmioty zgłaszają potrzebę zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim (sektor/ branża¹, obszar terytorialny określony jako lokalizacja placówki rekrutującej, itp.)?
2. Jakie jest zapotrzebowanie na pracowników na terenie województwa zachodniopomorskiego (na jakie stanowiska/ zawody, w jakich branżach/ sektorach, na jakim obszarze², itp.)?
3. Jak przedstawia się stopień zróżnicowania kanałów informacyjnych, wykorzystywanych przez pracodawców do poszukiwania pracowników (tzn. gdzie i za pomocą jakich kontaktów pracodawcy poszukują siły roboczej?), ze szczególnym uwzględnieniem: branż/ sektorów, stanowisk/ zawodów, obszarów, itp.
4. Jakimi ofertami pracy dysponują agencje zatrudnienia z terenu województwa zachodniopomorskiego (stanowiska/ zawody, branże/ sektory, obszar zatrudnienia, krajowe/ zagraniczne³)?

Analizą ilościową objęte zostały oferty pracy opublikowane w województwie w okresach:

- od 07 maja do 20 maja 2012 r.,

¹ Zgodnie z klasyfikacją PKD.

² Kryteria szczegółowo określone w schemacie bazy ofert pracy.

³ Kryteria szczegółowo określone w schemacie bazy ofert pracy.

- od 11 czerwca do 24 czerwca 2012 r.,
- od 09 lipca do 22 lipca 2012 r.

Niniejszy Raport Końcowy Skrócony prezentuje główne wyniki oraz najważniejsze wnioski wypływające z dokonanych analiz. Ze względu na syntetyczny charakter opracowania, zestawienia odnoszą się do głównych grup zawodowych oraz głównych branż działalności, nie zawierają również wszystkich zestawień wielowymiarowych. Całościowe zestawienie wyników badań, w pełnym stopniu szczegółowości, zawiera Raport Końcowy Pełny.

Z powodu braku ofert ze strony agencji zatrudnienia w tym okresie, analizy koncentrują się na trzech pierwszych zagadnieniach badawczych.

2. Metodyka badania

Podstawową jednostką badania, która poddana została analizie było

- ogłoszenie o wolnym miejscu pracy,

które dotyczyło zatrudnienia (wyłącznie na terenie woj. zachodniopomorskiego) na pojedyncze stanowisko pracy lub pojedynczy zawód (wyłączając oferty staży i praktyk dla uczniów i studentów oraz oferty pracy za granicą / nie dotyczy ofert pracy będących w dyspozycji agencji zatrudnienia działających na terenie województwa zachodniopomorskiego), opublikowane w konkretnym dniu, występujące raz w każdym wskazanym źródle monitorowania ogłoszeń o wolnych miejscach pracy w trakcie jednego okresu badania.

Niniejsze badanie objęło ogłoszenia o wolnych miejscach pracy publikowane w następujących źródłach danych:

1. oferty pracy zamieszczone w Centralnej Bazie Ofert Pracy⁴,
2. oferty pracy publikowane przez agencje zatrudnienia⁵,
3. ogłoszenia pracy publikowane przez JST i BIP Prezesa Rady Ministrów,
4. oferty pracy zamieszczone w prasie regionalnej: Kurier Szczeciński, Głos Koszaliński, Głos Szczeciński, Gazeta Wyborcza – dodatek „Praca”,
5. oferty pracy zgłaszane do akademickich biur karier uczelni wyższych województwa zachodniopomorskiego – strony internetowe biur Uniwersytetu Szczecińskiego⁶, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie⁷, Politechniki Koszalińskiej⁸,

⁴ <http://www.psz.praca.gov.pl/hr/PoSearch/index.php>

⁵ Badaniem objęto agencje zatrudnienia wpisane do rejestru województwa zachodniopomorskiego w okresie od 07.05.2012 r. do 22.07.2012 r.

⁶ <http://www.abk.univ.szczecin.pl>.

⁷ <http://biurokarier.zut.edu.pl>.

⁸ http://www.tu.koszalin.pl/?akcja=wyswietl&kategoria=Biuro_Karier_PK&id=678.

6. oferty pracy zamieszczone na internetowych portalach pośrednictwa pracy: <http://praca.wp.pl>, <http://gazetapraca.pl>, <http://www.pracuj.pl/>, <http://www.carrerjet.pl>.

Po wyeliminowaniu powtarzających się jednostek, analizą objęto ogółem **4018 ofert pracy**.

3. Diagnoza popytu na pracę w województwie zachodniopomorskim

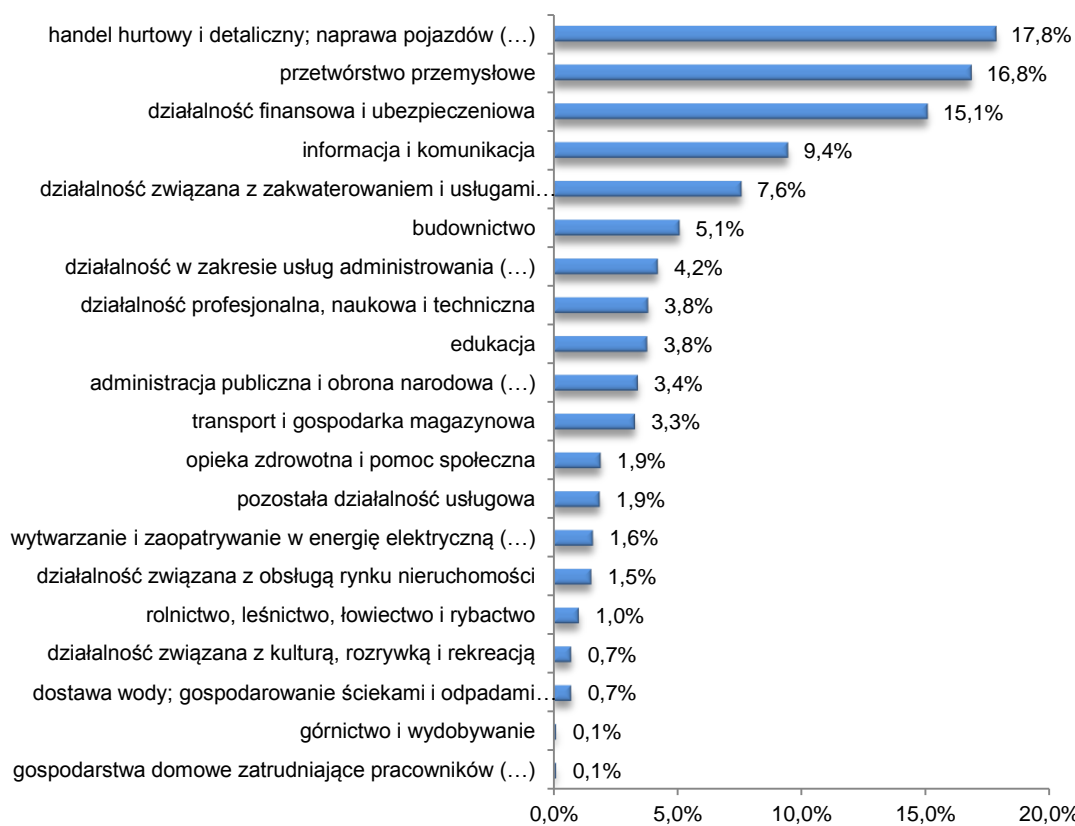
3.1. Podmioty, zgłaszające potrzebę zatrudnienia

Niniejszy rozdział prezentuje charakterystykę podmiotów poszukujących pracowników. Przedmiotem badania był przede wszystkim sektor działalności ogłoszeniodawcy oraz określenie, w jaki sposób rozkłada się zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych powiatach województwa.

3.1.1. Branża i rodzaj działalności

65,1% opublikowanych ofert pracy zawierało informację na temat branży pracodawcy. W badanym przedziale czasowym pracowników najczęściej poszukiwały przedsiębiorstwa reprezentujące branże: handlową, przetwórstwa przemysłowego, finansową i ubezpieczeniową, informacyjno-komunikacyjną oraz związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Rysunek 1 Branża przedsiębiorstw poszukujących pracowników

Opracowanie własne Collect Consulting

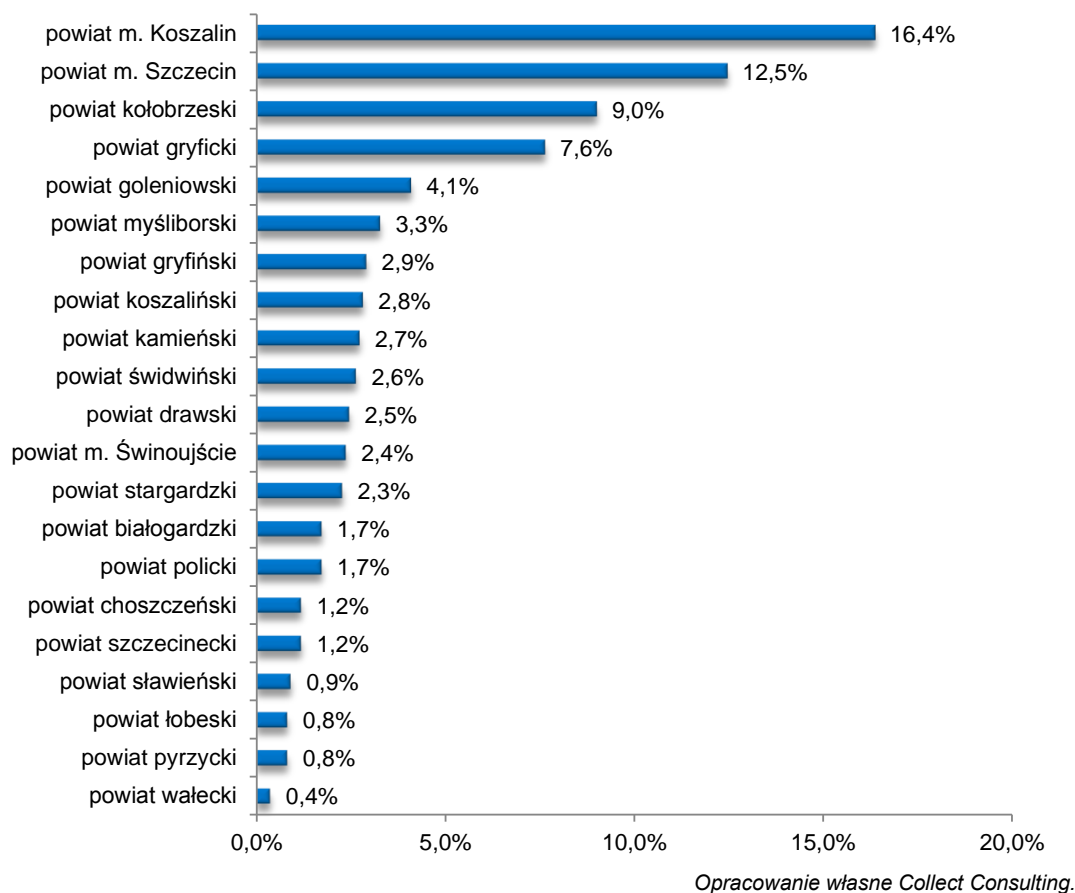
3.1.2. Lokalizacja

Informację pozwalającą jednoznacznie zidentyfikować lokalizację siedziby podmiotu poszukującego pracowników zawierało 31,8% opublikowanych ogłoszeń.

W grupie tej 79,7% ogłoszeń pochodziło od pracodawców ulokowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego, 20,3% ofert zostało natomiast opublikowanych przez firmy, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa. W odniesieniu do podmiotów mających siedzibę w województwie zachodniopomorskim zgromadzone dane wskazują na następujące zależności:

- około 29% opublikowanych ofert przypadło na dwa główne ośrodki miejskie: Koszalin (16,4% ogółu opublikowanych ogłoszeń) i Szczecin (12,5%),
- w następnej kolejności pracowników poszukiwały firmy ulokowane w powiatach: kołobrzeskim (9%) oraz gryfickim (7,6%),
- niskim zapotrzebowaniem na pracowników wykazywały się natomiast firmy ulokowane w powiatach:
 - wałeckim (4 oferty),
 - pyrzyckim i łobeskim (po 9 ofert),
 - sławieńskim, choszczeńskim i szczecineckim (od 10 do 13 ofert opublikowanych w badanym okresie czasu).

Zestawienie powiatów, w których ulokowane były podmioty poszukujące pracowników, prezentuje rysunek nr 2.

Rysunek 2 Lokalizacja podmiotów poszukujących pracowników.

Analiza przestrzennego zróżnicowania ogłoszeniodawców wskazuje, że popyt na pracowników różni się w poszczególnych powiatach w zależności od branży działania pracodawców.

- W Koszalinie, gdzie występowała największa liczba ogłoszeń o wolnych miejscach pracy, najczęściej poszukiwały pracowników firmy zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (34,1% opublikowanych ofert) oraz firmy z branży handlowej (21,8%). Wysoka ogólna liczba podmiotów poszukujących pracowników na terenie Koszalina przełożyła się ponadto na znaczne zróżnicowanie branż ogłoszeniodawców.
- Podobnie wysokie zróżnicowanie miało miejsce w Szczecinie, na który przypadła druga co do wielkości liczba opublikowanych w województwie ofert. Jednak struktura podmiotów poszukujących pracowników kształtowała się w tych miastach odmiennie.

W Szczecinie nie można wskazać branży, na której koncentrowałyby się działalność podmiotów poszukujących pracowników. Do kilku najczęściej występujących należały: handel i naprawy (17,3%), administracja publiczna (12,0%), przetwórstwo przemysłowe (9,0%), działalność w zakresie usług administrowania (9,8%) oraz informacja i komunikacja (9%).

- W kolejnych dwóch powiatach o największym odsetku firm poszukujących pracowników: kołobrzeskim i gryfickim, przeważający udział wśród ogłoszeniodawców miały podmioty działające w obszarze zakwaterowania i usług gastronomicznych (stanowiąc odpowiednio 36,7% oraz 39,3% autorów opublikowanych w tych powiatach ogłoszeń).

3.1.3. Obszar poszukiwania pracowników

Przeważająca większość pracodawców poszukiwała pracowników do miejsc, w których ulokowana jest siedziba firmy.

- Wyłącznie w obrębie tego samego powiatu poszukiwały pracowników firmy położone na terenie powiatów: białogardzkiego, gryfińskiego, łobeskiego, sławieńskiego, świdwińskiego, wałeckiego oraz na terenie miasta Świnoujścia.
- Powiat wykonywania pracy inny niż ten, w którym zlokalizowana jest siedziba firmy, wskazywali natomiast najczęściej pracodawcy z terenu miasta Szczecina i powiatu myśliborskiego.

Lokalizacje, wskazywane jako miejsce wykonywania pracy w przypadku gdy siedziba pracodawcy mieściła się w innym powiecie, najczęściej obejmowały: Koszalin, Świnoujście, powiat gryficki oraz stargardzki. Dane prezentuje tabela nr 2.

Tabela 1 Branża podmiotów poszukujących pracowników w zależności od lokalizacji ogłoszeniodawców.

Siedziba ogłoszeniodawcy (powiat)	Branża ogłoszeniodawcy																				liczba ofert ujętych w zestawieniu
	handeli; naprawa pojazdów	przetwórstwo przemysłowe	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	informacja i komunikacja	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	budownictwo	działalność w zakresie usług administrowania	działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca	edukacja	administracja publiczna i obrona narodowa	transport i gospodarka magazynowa	pozostała działalność usługowa	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię (...)	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	dostawa wody; gospodarowanie odpadami (...)	górnictwo i wydobywanie	gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (...)	
białogardzki		11,1%				5,6%		5,6%	22,2%	50,0%		5,6%									18
choszczeński		58,3%					8,3%	8,3%			16,7%					8,3%					12
drawski	24,0%	40,0%		4,0%					8,0%	8,0%	16,0%										25
goleniowski	24,4%	33,3%	4,4%			4,4%			4,4%	8,9%	4,4%		2,2%			13,3%					45
gryfiński	9,5%	9,5%	1,2%	1,2%	39,3%	8,3%	1,2%	1,2%	4,8%	2,4%	6,0%	6,0%	6,0%	1,2%		2,4%					84
gryfiński	28,1%	18,8%						15,6%	3,1%	9,4%	12,5%	9,4%		3,1%							32
kamieński	17,2%	17,2%		6,9%	10,3%		6,9%	3,4%	27,6%	3,4%						6,9%					29
kołobrzeski	18,4%	5,1%	2,0%		36,7%	8,2%	2,0%	3,1%	4,1%	6,1%		7,1%	5,1%	1,0%			1,0%				98
koszaliński	14,3%	28,6%	3,6%		14,3%	17,9%			14,3%	3,6%							3,6%				28
łobeski		25,0%			25,0%					25,0%						12,5%		12,5%			8
m. Koszalin	21,8%	34,1%	4,7%		3,5%	8,8%	4,1%	1,8%	2,9%	2,9%	5,3%	1,2%	2,4%	2,9%		1,2%		2,4%			170
m. Szczecin	17,3%	9,0%	6,8%	9,0%	4,5%	6,8%	9,8%	3,0%	3,0%	12,0%	7,5%	1,5%	1,5%	3,8%	3,8%			0,8%			133
m. Świnoujście	19,2%	19,2%	7,7%		19,2%	7,7%	3,8%		7,7%	3,8%		3,8%	3,8%				3,8%				26
myśliborski	17,6%	5,9%	11,8%		5,9%	8,8%	2,9%	2,9%	8,8%	17,6%	5,9%		11,8%								34
policki	26,3%	10,5%	5,3%						10,5%	5,3%	21,1%		10,5%			5,3%			5,3%		19
pyrzycki		55,6%					11,1%				11,1%	22,2%									9
ślawieński	30,0%								60,0%	10,0%											10
stargardzki	50,0%	15,4%	3,8%				3,8%			23,1%	3,8%										26
szczecinecki		7,7%	15,4%	7,7%	23,1%			23,1%		15,4%								7,7%			13
świdwiński	18,5%	14,8%			11,1%	3,7%			3,7%	18,5%		7,4%	14,8%	7,4%							27
walecki										75,0%			25,0%								4
poza województwem	23,9%	23,4%	10,8%	9,0%	2,7%	9,9%	3,6%	1,8%	2,3%	1,8%	1,8%	0,9%	1,4%	0,9%	1,4%	0,5%	4,1%				222
ogółem	18,2%	16,7%	14,9%	9,0%	7,8%	5,0%	4,0%	4,0%	3,8%	3,6%	3,4%	1,9%	1,9%	1,6%	1,3%	1,1%	0,7%	0,7%	0,1%	0,1%	2476

Odsetek wyznaczony względem liczby ogłoszeń opublikowanych przez pracodawców z poszczególnych powiatów (względem wierszy).

Obliczenia własne Collect Consulting

Tabela 2 Miejsce wykonywania pracy w zależności od lokalizacji ogłoszeniodawców.

Siedziba pracodawcy (powiat)	Miejsce wykonywania pracy (powiat)																				
	białogardzki	choszczeński	drawski	goleniowski	gryficki	gryfiński	kamieński	kolobrzeski	koszaliński	łobeski	m. Koszalin	m. Szczecin	m. Świnoujście	myśliborski	policki	pyrzycki	ślawieński	stargardzki	szczecinecki	świdwiński	walecki
białogardzki	100,0%																				
choszczeński		92,3%	7,7%																		
drawski	3,8%		96,2%																		
goleniowski				93,3%							4,4%	2,2%									
gryficki					98,8%	1,2%															
gryfiński						100,0%															
kamieński				3,3%			96,7%														
kolobrzeski					1,0%			98,0%		1,0%											
koszaliński					7,7%				92,3%												
łobeski										100,0%											
m. Koszalin								1,1%	2,8%		96,1%										
m. Szczecin				6,4%	1,4%	0,7%	1,4%				5,0%	79,3%	0,7%	0,7%	1,4%			0,7%	2,1%		
m. Świnoujście													100,0%								
myśliborski									9,7%		3,2%	3,2%	3,2%	77,4%				3,2%			
policki					10,5%						5,3%				84,2%						
pyrzycki						11,1%								11,1%		66,7%		11,1%			
ślawieński																	100,0%				
stargardzki			3,8%								3,8%		3,8%					88,5%			
szczecinecki												15,4%							84,6%		
świdwiński																				100,0%	
walecki																					100,0%
poza województwem	1,2%		1,8%	2,4%	1,2%	2,4%	0,6%	3,7%	4,9%	1,2%	25,6%	32,9%	3,0%	7,9%	0,6%	1,2%	1,8%	4,9%	1,8%		0,6%

Odsetek wyznaczony względem liczby ogłoszeń opublikowanych przez pracodawców z poszczególnych powiatów (względem wierszy).

Obliczenia własne Collect Consulting

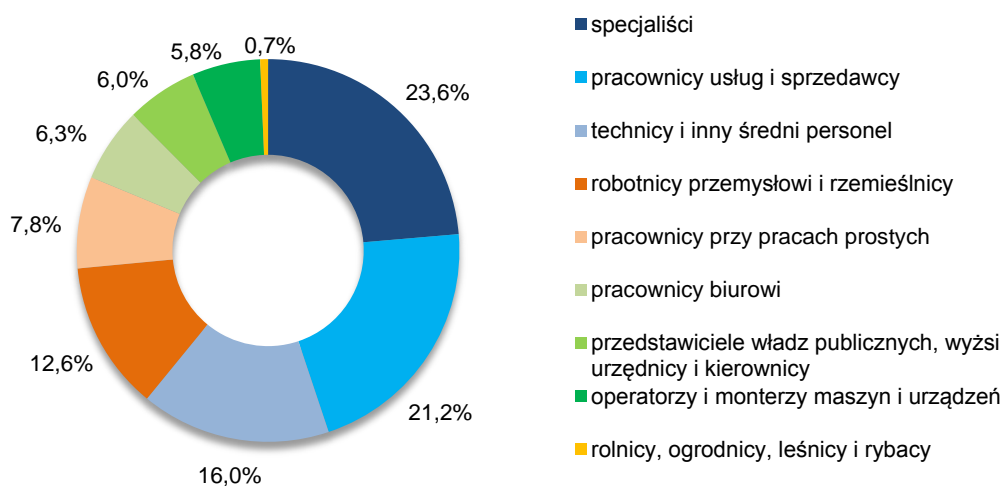
3.2. Charakterystyka poszukiwanych pracowników

3.2.1. Struktura poszukiwanych zawodów i stanowisk

Informację o poszukiwanym stanowisku pracy zawierało 97,3% badanych ogłoszeń (pozostałych 2,7% stanowiły ogłoszenia typu „Dam pracę” nie precyzujące dodatkowych informacji).

Do dwóch najczęściej poszukiwanych w województwie grup zawodowych należeli specjaliści oraz pracownicy usług i sprzedawcy. Oferty skierowane do przedstawicieli tych grup zawodowych stanowiły łącznie niemal połowę (44,8%) ogółu opublikowanych ogłoszeń.

Rysunek 3 Struktura ogłoszeń o wolnych miejscach pracy według poszukiwanych grup zawodowych.

Opracowanie własne Collect Consulting.

- W odniesieniu do najczęściej poszukiwanej grupy zawodowej – specjalistów, oferowane stanowiska pracy dotyczyły w przeważającej większości: doradców finansowych, przedstawicieli medycznych, specjalistów ds. sprzedaży, różnorodnych stanowisk związanych ze specjalistyczną obsługą klienta. Stosunkowo liczną grupę stanowiły także ogłoszenia dla specjalistów do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz inżynierów.
- Blisko dwie trzecie ofert skierowanych do pracowników usług i sprzedawców dotyczyło stanowisk takich jak: sprzedawcy,

kasjerzy, doradcy klienta i konsultanci. 29,5% ogłoszeń dotyczyło pracowników usług osobistych, w tym najczęściej: kucharzy, kelnerów, barmanów, robotników gospodarczych oraz osób pełniących usługi z zakresu kosmetyki, fryzjerstwa i wizażu.

- W odniesieniu do trzeciej najczęściej poszukiwanej grupy zawodowej: techników i średniego personelu, zainteresowanie pracodawców koncentrowało się na pracownikach do spraw biznesu i administracji. Ogłoszenia skierowane do przedstawicieli tych zawodów stanowiły 82,0% ogółu ogłoszeń kierowanych do grupy zawodowej techników i średniego personelu, przy czym najczęściej poszukiwane stanowiska dotyczyły przedstawicieli handlowych.
- 12,6% ogłoszeń skierowanych było do robotników przemysłowych i rzemieślników. W grupie tej 37,4% ogłoszeń skierowanych było do robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń oraz pokrewnych – w pierwszej kolejności spawaczy, ślusarzy, mechaników i blacharzy samochodowych. Niemal równie często pracodawcy poszukiwali robotników budowlanych - murarzy, stolarzy, dekarzy, hydraulików, monterów ociepleń budynków, a także osób do prac wykończeniowych: tynkarskich, szpachlarskich, gipsiarskich. 19,1% ogłoszeń skierowanych do robotników i rzemieślników dotyczyło pracowników przetwórstwa spożywczego (piekarzy i cukierników), pracowników obróbki drewna (w tym przede wszystkim stolarzy) i produkcji wyrobów tekstylnych.
- Kolejną poszukiwaną grupę zawodową stanowili pracownicy przy pracach prostych (7,8% ogółu ofert) – przeważnie pomoce domowe i sprzątaczkę (30,7% ofert w ramach tej grupy zawodowej) oraz robotnicy budowlani, pracownicy produkcji i pracownicy magazynów (29,0% grupy).

3.2.2. Zróżnicowanie terytorialne zapotrzebowania na zawody i stanowiska

Struktura poszukiwanych zawodów charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem w poszczególnych powiatach⁹ województwa.

W oparciu o analizowane oferty można wyróżnić zarówno powiaty, w których treść ogłoszeń wskazuje na wąski zakres specjalności poszukiwanych pracowników, jak i powiaty, w których w mniejszym lub większym stopniu występuje zapotrzebowanie na przedstawicieli praktycznie wszystkich grup zawodowych:

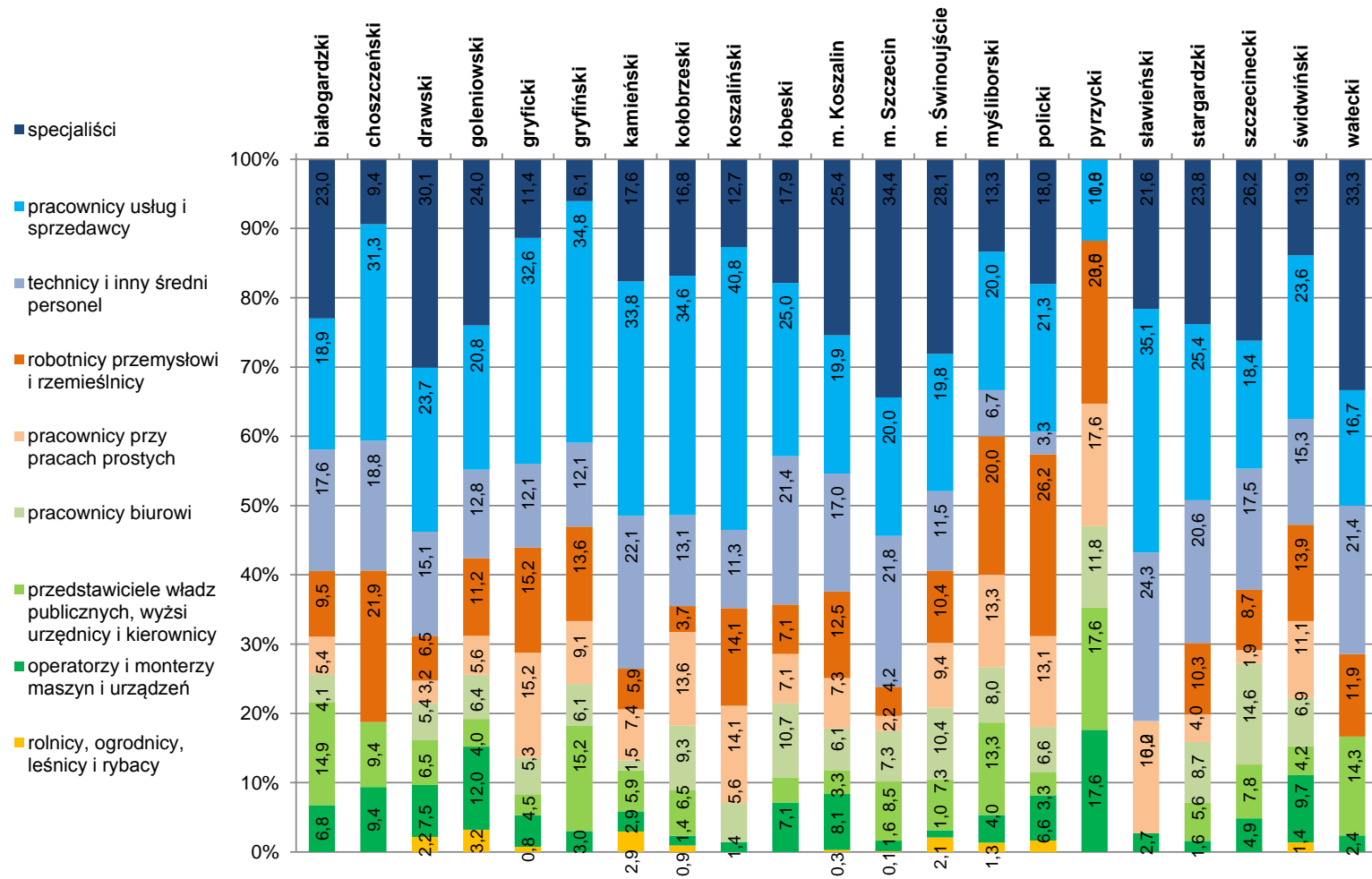
- oferty skierowane do przedstawicieli wszystkich grup zawodowych występowały w badanym okresie czasu w miastach: Szczecin, Koszalin, Świnoujście oraz powiatach: kamieńskim, drawskim, goleniowskim, kołobrzeskim, myśliborskim i świdwińskim,
- zapotrzebowanie na wyłącznie ograniczoną liczbę, wybranych grup zawodowych miało natomiast miejsce w powiatach: choszczeńskim, sławieńskim oraz pyrzyckim.

W części powiatów ma miejsce sytuacja, gdy znaczna część zgłoszonych ofert koncentruje się na jednej, określonej grupie:

- przypadek koncentracji określonej branży pracodawców, generującej największą liczbę ogłoszeń o wolnych miejscach pracy, występuje w powiatach: sławieńskim, koszalińskim, gryfińskim, kołobrzeskim i gryfickim, gdzie od 33% do nawet 41% wszystkich zgłoszonych w danym powiecie ofert skierowanych było wyłącznie do grupy pracowników usług i sprzedawców,
- odmienną strukturą wykazywały się natomiast powiaty: goleniowski, białogardzki, myśliborski, świdwiński oraz łobeski, w których żadna z poszukiwanych grup zawodowych nie stanowiła więcej niż 25% wśród zgłoszonych ofert, a wolne miejsca pracy generowane były w zbliżonym stopniu w odniesieniu do kilku grup zawodowych.

⁹ W niniejszym rozdziale „powiat” rozumiany jest jako miejsce wykonywania pracy.

Rysunek 4 Struktura ogłoszeń o wolnych miejscach pracy według poszukiwanych głównych grup zawodowych, w podziale według miejsca wykonywania pracy.

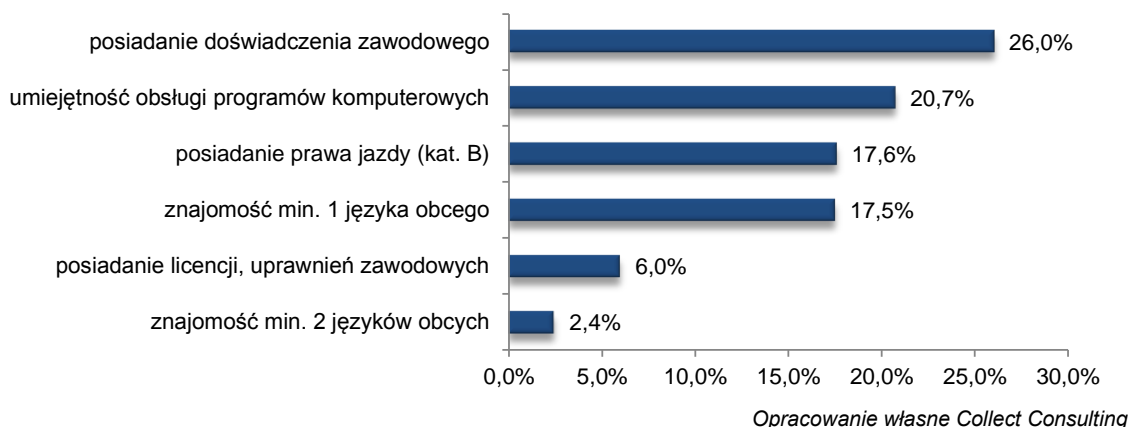
Opracowanie własne Collect Consulting.

3.2.3. Wymagania wobec pracowników

Pracodawcy w ofertach pracy wskazywali różnorodne kwalifikacje, jakich oczekują od przyszłych pracowników:

- 26% ogłoszeń zawierało wymóg dotyczący posiadania przez kandydatów doświadczenia zawodowego;
- 20,7% pracodawców zaznaczyło w ofercie konieczność umiejętności obsługi przez kandydata programów komputerowych;
- prawo jazdy (kategorii B) stawiane było jako wymóg rekrutacyjny w 17,6% ofert;
- 17,5% ogłoszeń zawierało informację o konieczności znajomości języka obcego, w tym 2,4% stanowiły oferty, gdzie określono minimum dwa wymagane języki obce,
- stosunkowo rzadko (6,0% ogłoszeń) formułowany był wymóg posiadania licencji lub uprawnień zawodowych.

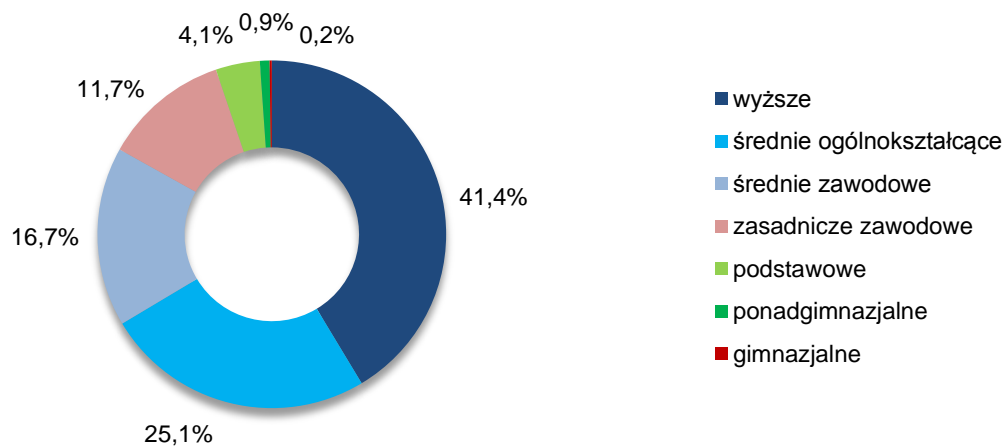
Rysunek 5 Odsetek ofert zawierających dodatkowe wymagania wobec pracowników

W przypadku wymagań dotyczących języka obcego, przeważająca większość ofert (71,4%) jako wymagany język wskazywała angielski. W następnej kolejności (22,3%) oczekiwania pracodawców dotyczyły znajomości niemieckiego. Pozostałe języki wskazywane były z częstotliwością nie większą niż 2,1% w każdym przypadku.

W 43,3% ofert określone były wymagania odnośnie poziomu wykształcenia pracowników. W aż 41,4% przypadków sformułowany wymóg dotyczył wykształcenia wyższego. W następnej kolejności poszukiwane były osoby z wykształceniem zawodowym – 28,4% ogłoszeń, w tym 16,7% było to wykształcenie średnie a 11,7% zasadnicze. Co czwarta oferta (25,1%) skierowana była do osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Rysunek 6 Wymogi odnośnie poziomu wykształcenia pracowników

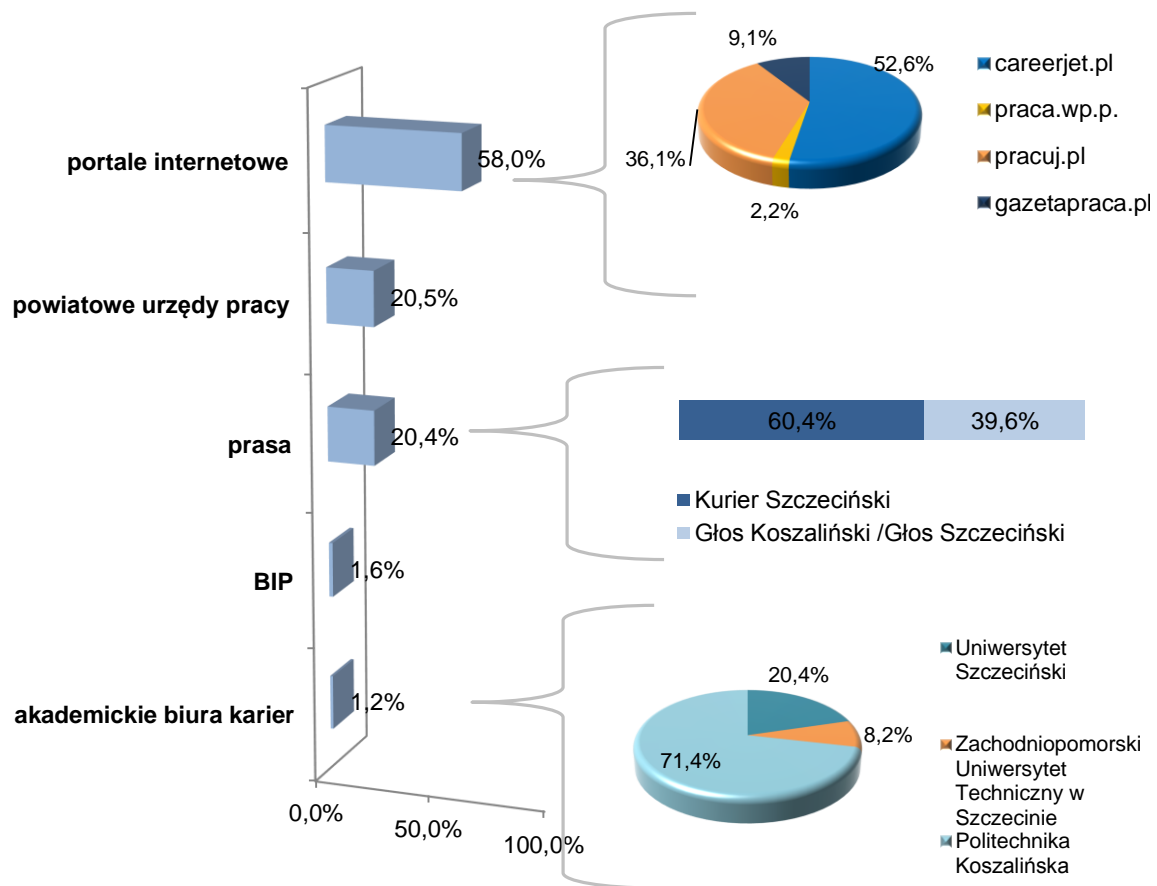

Opracowanie własne Collect Consulting.

3.3. Charakterystyka wykorzystywanych przez pracodawców kanałów informacyjnych

Najczęściej wykorzystywanym kanałem publikacji ogłoszeń o wolnych miejscach pracy w województwie zachodniopomorskim były internetowe portale zatrudnienia. Aż 58% ofert objętych badaniem opublikowanych było w źródłach internetowych. Powiatowe urzędy pracy dysponowały 20,5% ogółu ofert o wolnych miejscach pracy opublikowanych w badanym okresie czasu; porównywalna liczba (20,4%) umieszczona była w prasie.

Rysunek 7 Źródła publikacji badanych ogłoszeń.

*Pojedyncza oferta mogła być publikowana w kilku różnych źródłach, dlatego suma częstości występowania poszczególnych źródeł przekracza 100,0%.
Opracowanie własne Collect Consulting.*

Dwie grupy pracodawców, które najczęściej zgłaszały zapotrzebowanie na pracowników – tj. podmioty z sektora handlu oraz przetwórstwa przemysłowego – publikowały ogłoszenia we wszystkich trzech najpopularniejszych typach źródeł, przy czym miała miejsce następująca zależność (z zastrzeżeniem, że dana oferta mogła występować jednocześnie w więcej niż jednym źródle):

- dwie trzecie ogłoszeń umieszczonych było w źródłach internetowych,
- około 23,2% - w powiatowych urzędach pracy,
- około 13,9% - w prasie.

Niemal wyłącznie poprzez źródła internetowe poszukiwały pracowników podmioty z sektorów:

- działalność finansowa i ubezpieczeniowa,
- informacja i komunikacja,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną,
- górnictwo.

Powiatowe urzędy pracy stanowiły podstawowy kanał dotarcia do potencjalnych pracowników dla podmiotów z branż:

- opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- działalność usługowa,
- rolnictwo, łowiectwo i rybactwo,

licznie wykorzystywane były także przez podmioty prowadzące działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. W przypadku ostatniej z wymienionych rodzajów działalności, znaczny udział opublikowanych ogłoszeń umieszczono również w prasie.

Biuletyny informacji publicznej stanowiły miejsce publikacji ofert przede wszystkim dla podmiotów z sektora administracji publicznej.

Tabela 3 Źródło publikacji oferty w zależności od branży ogłoszeniodawcy.

Branża pracodawcy	Źródło publikacji oferty				
	portale internetowe	akademickie biura karier	PUP	BIP	prasa
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	66,1%	0,4%	23,2%	0,0%	13,9%
przetwórstwo przemysłowe	65,7%	2,0%	23,2%	0,0%	12,7%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	95,9%	0,3%	4,3%	0,0%	0,8%
informacja i komunikacja	94,7%	2,4%	0,8%	0,0%	2,4%
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	23,2%	3,5%	44,9%	0,0%	31,8%
budownictwo	52,6%	0,8%	30,8%	0,0%	19,5%
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	56,4%	1,8%	31,8%	0,9%	9,1%
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	80,0%	3,0%	12,0%	0,0%	7,0%
edukacja	57,6%	6,1%	26,3%	9,1%	4,0%
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	20,2%	0,0%	22,5%	56,2%	1,1%
transport i gospodarka magazynowa	61,6%	1,2%	31,4%	0,0%	11,6%
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	32,0%	4,0%	52,0%	10,0%	4,0%
pozostała działalność usługowa	38,8%	0,0%	57,1%	0,0%	8,2%
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną (...)	97,6%	2,4%	0,0%	0,0%	0,0%
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	62,5%	0,0%	27,5%	0,0%	10,0%
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	29,6%	0,0%	66,7%	0,0%	7,4%
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	57,9%	0,0%	26,3%	0,0%	15,8%
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami (...)	57,9%	0,0%	47,4%	0,0%	0,0%
górnictwo i wydobywanie	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%
gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (...)	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	66,7%

Odsetek wyznaczony względem liczby ofert, opublikowanych przez pracodawców danej branży (względem wierszy).
Opracowanie własne Collect Consulting

Konsekwencją omawianych powyżej zależności jest zróżnicowanie źródeł publikacji ofert pracy skierowanych do poszczególnych grup zawodowych. Daje się zauważyć wyraźne zróżnicowanie między ofertami publikowanymi w źródłach internetowych, a pozostałymi kanałami publikacji:

- portale internetowe stanowiły główny kanał publikacji ofert skierowanych do specjalistów, techników i średniego personelu administracyjnego, przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników,
- za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy poszukiwano najczęściej pracowników przy pracach prostych, operatorów i monterów maszyn

i urzędów lub pracowników do prac w rolnictwie, ogrodnictwie, leśnictwie i rybactwie,

- podobną strukturę, jak oferty będące w zasobach powiatowych urzędów pracy, wykazują oferty publikowane w prasie – źródło to również wybierane było przede wszystkim w przypadku poszukiwania pracowników przy pracach prostych, operatorów i monterów maszyn i urządzeń, robotników przemysłowych i rzemieślników.

Tabela 4 Źródło publikacji oferty w zależności od poszukiwanej grupy zawodowej.

Grupa zawodowa, której dotyczy poszukiwane stanowisko	Źródło publikacji oferty				
	portale internetowe	akademickie biura karier	powiatowe urzędy pracy	Biuletyn Informacji Publicznej	prasa
specjaliści	84,2%	2,2%	7,9%	3,1%	3,7%
pracownicy usług i sprzedawcy	52,5%	1,0%	27,3%	0,6%	21,4%
technicy i inny średni personel	81,5%	1,1%	10,5%	1,4%	6,5%
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	27,4%	0,8%	29,7%	0,0%	44,9%
pracownicy przy pracach prostych	17,8%	1,3%	41,6%	1,7%	39,3%
pracownicy biurowi	53,3%	1,6%	27,2%	0,4%	20,3%
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	86,0%	0,0%	3,0%	7,2%	4,2%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	22,2%	0,4%	43,6%	0,0%	35,1%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	15,4%	0,0%	61,5%	0,0%	23,1%

*Odsetek wyznaczony względem liczby ogłoszeń, skierowanych do danej grupy zawodowej (względem wierszy).
Opracowanie własne Collect Consulting.*

4. Wnioski i rekomendacje

- *Jakie podmioty zgłaszają potrzebę zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim?*

Potrzebę zatrudnienia zgłaszały przede wszystkim podmioty z branży handlowej oraz zajmujące się przetwórstwem przemysłowym. Firmy reprezentujące te sektory wygenerowały łącznie jedną trzecią zgłoszonych w badanym przedziale czasowym ofert. Kolejną znaczącą grupę stanowiły na rynku pracy firmy z sektora finansów (będące źródłem 15,1% ofert). W następnej kolejności pracowników poszukiwały przedsiębiorstwa z branży

informacyjno-komunikacyjnej oraz prowadzące działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Branże takie jak: handel, przetwórstwo przemysłowe, zakwaterowanie i usługi gastronomiczne, działalność naukowa profesjonalna i techniczna czy administracja publiczna stanowią obszary działalności, dla których praktycznie na większości obszaru województwa istnieją firmy, zgłaszające zapotrzebowanie na pracowników. Istnieją jednak branże, których przedstawiciele stwarzają miejsca pracy wyłącznie na ograniczonej liczbie powiatów – przykładem jest działalność w zakresie informacji i komunikacji.

O nierównomiernym zapotrzebowaniu na pracowników świadczy fakt, że około 46% ogłoszeń o miejscach pracy opublikowanych w województwie pochodziło łącznie od pracodawców z terenu czterech powiatów (m. Koszalin, m. Szczecin, powiatów kołobrzeskiego i gryfickiego), podczas gdy na pozostałych 17 powiatów w sumie przypadało około 34% ogółu zgłoszonych ofert. Pozostała jedna piąta ofert została opublikowana przez firmy, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa.

W odniesieniu do ośrodków, z których pochodzą podmioty generujące największą liczbę wolnych miejsc pracy, zgromadzone dane pozwalają na dokonanie następujących charakterystyk:

- miasto Koszalin – podmioty z tego terenu stanowią największy udział wśród ogłoszeniodawców. Zapotrzebowanie na miejsca pracy zgłaszały przede wszystkim firmy o branży handlowej lub przetwórstwa przemysłowego;
- miasto Szczecin – drugi w kolejności ośrodek, z którego pochodzi największa liczba ogłoszeń o miejscach pracy. Podmioty wyrażające zapotrzebowanie na pracowników reprezentują zróżnicowane branże, w tym: handel, przetwórstwo przemysłowe, usługi administrowania, sektor informacji i komunikacji;
- powiaty kołobrzeski i gryficki – zapotrzebowanie na pracowników zgłaszane było przede wszystkim przez podmioty prowadzące działalność w obszarze zakwaterowania i usług gastronomicznych.

W pozostałych powiatach zaznacza się rozróżnienie na dwie grupy:

- powiaty, w których przy stosunkowo niewielkiej ogólnej liczbie ogłoszeń o wolnych miejscach pracy, profil działalności pracodawców poszukujących pracowników jest zróżnicowany (policki, świdwiński, koszaliński).
- powiaty, w których przy stosunkowo niewielkiej ogólnej liczbie ogłoszeń o wolnych miejscach pracy daje się zauważyć wyraźna koncentracja branż zgłaszających zapotrzebowanie na pracowników. Zaznaczają się:
 - powiat białogardzki - 50% opublikowanych ofert pracy pochodziło od pracodawców z branży administracji publicznej i obrony narodowej,
 - powiaty choszczeński i pyrzycki - gdzie odpowiednio 58,3% i 55,6% ogłoszeniodawców reprezentowało przetwórstwo przemysłowe,
 - powiat stargardzki - gdzie 50% opublikowanych ogłoszeń umieszczonych zostało przez pracodawców z branży handlowej.

Zróżnicowanie przestrzenne pracodawców, zgłaszających zapotrzebowanie na pracowników, przekłada się w naturalny sposób na zróżnicowanie zapotrzebowania na stanowiska i zawody w poszczególnych powiatach. Dokonana charakterystyka może stanowić wskazówkę odnośnie planowania przyszłych działań szkoleniowych, które powinny być dostosowane do struktury i specyfiki strony popytowej lokalnych rynków pracy.

➤ *Jakie jest zapotrzebowanie na pracowników na terenie województwa zachodniopomorskiego?*

73,4% opublikowanych ogłoszeń o wolnych miejscach pracy skierowanych było do przedstawicieli czterech grup zawodowych:

- 1) specjaliści (23,6% ogłoszeń). W grupie tej przeważającej większości poszukiwane stanowiska dotyczą specjalistów do spraw ekonomii i zarządzania – doradców finansowych, przedstawicieli medycznych, specjalistów ds. sprzedaży oraz różnorodnych stanowisk związanych ze

specjalistyczną obsługą klienta. Stosunkowo liczną grupę stanowią także ogłoszenia dla specjalistów do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz inżynierów;

- 2) pracownicy usług i sprzedawcy (21,2% ogłoszeń). Poszukiwane stanowiska to: sprzedawcy, kasjerzy, doradcy klienta i konsultanci, kucharze, kelnerzy, barmani, robotnicy gospodarczy oraz osoby pełniące usługi z zakresu kosmetyki, fryzjerstwa i wizażu;
- 3) technicy i średni personel (16% ogłoszeń). Poszukiwane stanowiska to przede wszystkim przedstawiciele handlowi;
- 4) robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (12,6% ogłoszeń). Największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczyło: spawaczy, ślusarzy, mechaników i blacharzy samochodowych, murarzy, stolarzy, dekarzy, hydraulików, monterów ociepleń budynków, osób do prac wykończeniowych: tynkarskich, szpachlarskich, gipsiarskich, stolarzy oraz pracowników przetwórstwa spożywczego (piekarzy i cukierników).

Struktura poszukiwanych zawodów wykazywała się znacznym zróżnicowaniem w poszczególnych powiatach województwa. W miastach: Szczecin, Koszalin, Świnoujście oraz powiatach: kamieńskim, drawskim, goleniowskim, kołobrzesckim, myśliborskim i świdwińskim zgłaszane było zapotrzebowanie na przedstawicieli wszystkich grup zawodowych. W pozostałych powiatach część grup zawodowych nie była przedmiotem poszukiwania pracodawców lub odsetek ofert przeznaczonych dla danej grupy był znikomy.

W odniesieniu do głównych wyodrębnionych w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności grup zawodowych, zapotrzebowanie na pracowników w ujęciu terytorialnym przedstawia się następująco:

- specjaliści – do grupy tej skierowanych było około 34% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy zlokalizowanych w m. Szczecinie, 28% ogłoszeń w m. Świnoujściu, 25% ogłoszeń w m. Koszalinie oraz od około 20% do 30% ogłoszeń w powiatach: drawskim, goleniowskim, stargardzkim, szczecineckim, waleckim. Rzadko specjalistów

poszukiwano do pracy w powiatach: gryfickim, gryfińskim, choszczeńskim czy pyrzyckim;

- pracownicy usług i sprzedawcy – stanowili główną grupę poszukiwanych pracowników pracy w powiecie sławieńskim, koszalińskim, gryfińskim, gryfickim, kamieńskim, kołobrzeskim. Najmniejsze zapotrzebowanie na pracowników tej grupy miało miejsce w powiatach: pyrzyckim, wałeckim.
- technicy i inny średni personel – najwięcej wolnych miejsc pracy dla tej grupy zawodowej ogłaszanych było w m. Szczecinie i powiatach: kamieńskim, choszczeńskim, stargardzkim, stargardzkim, sławieńskim i wałeckim. Niewielki odsetek lub brak ofert dla techników i średniego personelu odnotowano w powiatach: gryfickim, goleniowskim, gryfińskim, kołobrzeskim, koszalińskim, myśliborskim, polickim i pyrzyckim;
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – stanowili główną grupę poszukiwanych pracowników w powiatach: choszczeńskim, pyrzyckim, myśliborskim i polickim. Rzadko stanowiska dla tej grupy zawodowej tworzone były natomiast w m. Szczecinie i powiatach: drawskim, kołobrzeskim, kamieńskim, łobeskim;
- pracownicy przy pracach prostych – największe zapotrzebowanie na pracowników tej grupy pracodawcy zgłaszali w powiatach: sławieńskim, pyrzyckim i gryfickim, najmniejsze natomiast w m. Szczecinie oraz powiatach: choszczeńskim, drawskim, stargardzkim, szczecineckim i wałeckim;
- pracownicy biurowi - ogłoszenia o wolnych miejscach pracy przeznaczonych dla pracowników tej grupy zlokalizowane były najczęściej w powiecie szczecineckim. Brak lub sporadyczną liczbę ogłoszeń skierowanych do pracowników biurowych odnotowano w powiatach: wałeckim, sławieńskim, kamieńskim, choszczeńskim;
- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy - do grupy tej skierowanych było około 17% ogłoszeń zlokalizowanych w powiecie pyrzyckim, około 15% ogłoszeń w powiatach: gryfińskim, białogardzkim i wałeckim. W powiatach: koszalińskim, sławieńskim

w badanym okresie nie wystąpiło ani jedno ogłoszenie przeznaczone dla przedstawicieli tej grupy;

- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – najbardziej potrzebni byli w powiecie pyrzyckim, a w następnej kolejności również goleniowskim. Rzadko stanowiska dla tej grupy zawodowej zgłaszane były natomiast w m. Szczecinie, m. Świnoujściu i powiatach: gryfickim, gryfińskim, kamieńskim, kołobrzeskim, koszalińskim, sławieńskim, stargardzkim i wałeckim.
- rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – ogłoszenia o wolnych miejscach pracy przeznaczonych dla przedstawicieli tej grupy zawodowej publikowane w badanych źródłach wskazywały na zapotrzebowanie w m. Koszalinie, m. Szczecinie i m. Świnoujściu oraz w powiatach: drawskim, goleniowskim, gryfickim, kamieńskim, kołobrzeskim, myśliborskim, polickim i świdwińskim.

Dokonana charakterystyka może stanowić wskazówkę odnośnie planowania (w perspektywie krótkookresowej) działań szkoleniowych, które posłużą wyposażeniu osób poszukujących zatrudnienia w kwalifikacje najbardziej poszukiwane przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.

- *Jak przedstawia się stopień zróżnicowania kanałów informacyjnych, wykorzystywanych przez pracodawców do poszukiwania pracowników?*

Najczęściej wykorzystywanym kanałem publikacji ogłoszeń o wolnych miejscach pracy w województwie zachodniopomorskim były internetowe portale zatrudnienia. Stanowiły one źródło publikacji aż 58% ofert objętych badaniem. Powiatowe urzędy pracy dysponowały 20,5% ogółu opublikowanych w badanym okresie czasu ogłoszeń o wolnych miejscach pracy; porównywalna liczba umieszczona była w prasie.

Każde z badanych źródeł ofert pracy charakteryzowało się inną specyfiką ofert pod względem oferowanego stanowiska pracy:

- portale internetowe stanowiły główny kanał publikacji ofert skierowanych do specjalistów (a więc do najczęściej poszukiwanej grupy zawodowej),

a także techników i średniego personelu administracyjnego, przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników;

- za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy najczęściej poszukiwano pracowników do prac prostych, operatorów i monterów maszyn i urządzeń lub pracowników do prac w rolnictwie, ogrodnictwie, leśnictwie i rybactwie;
- prasa stanowiła kanał publikacji ogłoszeń w przypadku poszukiwania pracowników do prac prostych, operatorów i monterów maszyn i urządzeń, robotników przemysłowych i rzemieślników.

Wyraźne zróżnicowanie kanałów wybieranych przez pracodawców do publikacji ofert pracy, wskazuje na potrzebę modyfikacji sposobu pracy powiatowych urzędów pracy zarówno w zakresie pozyskiwania informacji o wolnych miejscach pracy, jak w zakresie pracy z osobami poszukującymi zatrudnienia. Niezbędne jest podjęcie działań, które doprowadzą do zwiększenia różnorodności będących w dyspozycji PUP ogłoszeń. Zwiększona zostanie tym samym użyteczność usług PUP kierowanych dla szerszej niż obecnie grupy docelowej. Wzrasta również w szczególności potrzeba przystosowywania osób poszukujących pracy do funkcjonowania w warunkach, w których dotarcie do możliwie pełnej oferty dostępnych ofert pracy wymaga samodzielnego wyszukania informacji za pośrednictwem internetowych portali pośrednictwa.

5. Bibliografia

Dane źródłowe

1. Agencje zatrudnienia wpisane do rejestru województwa zachodniopomorskiego w okresie 07.05-22.07.2012 r. (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.).
2. Akademickie Biuro Karier Politechniki Koszalińskiej (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.); www.tu.koszlin.pl.
3. Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Szczecińskiego (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.); www.abk.uviv.szczecin.pl.
4. Akademickie Biuro Karier Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.); <http://biurokarier.zut.edu.pl>.
5. Biuletyn Informacji Publicznej Prezesa Rady Ministrów oraz Jednostek Samorządu Terytorialnego Szczecińskiego (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.).
6. Centralna Baza Ofert Pracy (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.).
7. Gazeta Wyborcza – dodatek „Praca” (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.).
8. Głos Koszaliński (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.).
9. Głos Szczeciński (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.).
10. Kurier Szczeciński (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.).
11. Portal Gazeta Praca – internetowy portal pośrednictwa pracy (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.); <http://gazetapraca.pl>.

12. Portal Praca – Internetowy portal pośrednictwa pracy (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.); <http://praca.wp.pl>.
13. Portal Pracuj – internetowy portal pośrednictwa pracy (oferty dostępne od 07 do 20 maja 2012 r., od 11 do 24 czerwca 2012 r., od 09 do 22 lipca 2012 r.); <http://www.pracuj.pl>.

Literatura przedmiotu

1. Kocór M., Strzebońska A.: Jakich pracowników potrzebują polscy pracodawcy. Wydanie I. Warszawa: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, 2011. ISBN 978-83-7633-070-9.

Źródła danych dodatkowych

2. Dane Głównego Urzędu Statystycznego.
3. Klasyfikację Zawodów i Specjalności zgodna z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.04.2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

6. Spis rysunków

Rysunek 1 Branża przedsiębiorstw poszukujących pracowników	15
Rysunek 2 Lokalizacja podmiotów poszukujących pracowników.....	17
Rysunek 3 Struktura ogłoszeń o wolnych miejscach pracy według poszukiwanych grup zawodowych.	21
Rysunek 4 Struktura ogłoszeń o wolnych miejscach pracy według poszukiwanych głównych grup zawodowych, w podziale według miejsca wykonywania pracy.	24
Rysunek 5 Odsetek ofert zawierających dodatkowe wymagania wobec pracowników	25
Rysunek 6 Wymogi odnośnie poziomu wykształcenia pracowników	26
Rysunek 7 Źródła publikacji badanych ogłoszeń.	26

7. Spis tabel

Tabela 1 Branża podmiotów poszukujących pracowników w zależności od lokalizacji ogłoszeniodawców.	19
Tabela 2 Miejsce wykonywania pracy w zależności od lokalizacji ogłoszeniodawców.....	20
Tabela 3 Źródło publikacji oferty w zależności od branży ogłoszeniodawcy.	29
Tabela 4 Źródło publikacji oferty w zależności od poszukiwanej grupy zawodowej.	30